

Lausunto:

1.Toimielinten päätösten ohittaminen

Suunnittelukehyksen ja taloussuunnitelman tuloveroprosentti

Taloussuunnitelman suunnittelukehykset sekä taloussuunnitelma eivät ole sitovia, vaan tulevaan talousarvioon ja taloussuunnitelmaan liittyvää valmistelua. Talousarvio on oikeudellisesti sitova, mutta taloussuunnitelma on vain ohjeellinen muilta kuin alijäämän kattamiseksi esitettyjen toimenpiteiden osalta.

Kuntatalouteen jää sote-uudistuksen jälkeenkin menojen ja tulojen välille epätasapaino, joten tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve kunnissa säilyy. Sote- ja pelastustoimen palveluiden siirryttyä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla ovat kaventuneet. Valtio on velkaantunut viime vuosina voimakkaasti ja hyvinvointialueet ovat aloittaneet toimintansa alijäämäisin budjetein, mikä hankaloittaa kuntienkin tilannetta osana julkishallintoa. Vuoden 2022 sote-kustannusten toteuma ratkaisee kuntien tulevan valtiosuuspohjan, koska puuttuva raha leikataan vuodesta 2024 alkaen kuntien valtiosuuksista.

Taloussuunnitelmaan oli perusteltua esittää varautumista veronkorotuksiin, koska talousnäkymät ovat huonot vuodesta 2024 eteenpäin eikä tulopohja ole riittävä palveluvelvoitteiden täyttämiseen. Tämä varautuminen ei estä etsimästä tai käyttämästä muita mahdollisia talouden sopeuttamisen keinoja.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määrääjässä tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Uudet taloustiedot edellyttävät usein aikaisempien suunnitelmien ja esitysten tarkistamista vastaamaan viimeisimpiä tietoja. Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön kesällä ja syksyllä 2022 julkaisemat taloustiedot ennakoivat kuntien talouden kiristyvän vuonna 2024. Kaupunki tuottaa palvelut edullisesti, eikä palvelutuotannosta pystytty löytämään tarvittavia säästöjä. Koska taloussuunnitelma ei saa olla alijäämäinen, veroprosentteja esitettiin korotettavaksi vuonna 2024.

Arviot kuntien taloudesta eivät ole tänä vuonna parantuneet viime vuodesta, vaan Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön viimeisimpienkin ennusteiden mukaan kuntien taloustilanne tiukkenee vuodesta 2024 alkaen.

Kaupunki teetti keväällä 2023 FCG Oy:llä talous- ja toiminta-analyysin. Analyysin mukaan kaupungin palvelut tuotetaan FCG:n tekemän taloustilastoihin pohjautuvan vertailun mukaan edullisemmin kuin koko maassa keskimäärin tai vastaavan kokoisissa kunnissa. Suomen 292 kunnan joukossa vain 56 kuntaa tuotti palvelut Uuttakaupunkia edullisemmin. Nämä kunnat ovat useimmiten pinta-alaltaan pieniä ja monesti lähellä isoja keskuskaupunkeja. Kaupungin säästömahdollisuudet ovat edullisten palvelutuotannon kustannusten takia melko rajalliset.

Suomalainen kuntajohtaminen on kaksoisjohtamista. Kaupunginhallituksen puheenjohtajiston ja valtuuston puheenjohtajan informointi veronkorotusten tarpeesta ennakkoon 10.10.2022 pj-palaverissa on paitsi normaalia, myös varsin toivottavaa operatiivisen- ja poliittisen johdon välistä vuoropuhelua, joka on tärkeää tiedon kulun sekä asioiden valmistelun ja päätöksenteon yhteensovittamisessa. Samoin valtuuston talousarvioseminaarissa 31.10.2022 tuotiin esiin, että taloussuunnitelman vuosia 2024–2025 ei saa tasapainoon ilman veronkorotuksia. Tällainen informointi ja vuoropuhelu ennakkoon ei mitenkään muuta sitä, että esittelijä vastaa tekemästään esityksestä eli ratkaisuehdotuksesta virkavastuunsa perusteella ja, että päätökset tehdään esittelyn pohjalta toimivaltaisessa päätöksentekokoelimesta. Hyvä tiedon kulku ja rakentava vuoropuhelu valmistelun ja päätöksentekoprosessin aikana mahdollistavat eri näkökantojen huomioimista ja päätöksenteon tarpeetonta kärjistymistä sekä toivottavasti myös parempia päätöksiä, joiden perusteet sisäistetään ja joihin sitoudutaan laajasti.

Mahdollisista veronkorotuksista valtuusto päättää kaupunginhallituksen esityksen pohjalta lokakuussa 2023 ja talousarviosta 2024 sekä taloussuunnitelmasta 2024–2026 joulukuussa 2023.

Asianosaisten kuulemisen laiminlyönti

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi, ettei kuulemista järjestetä, koska Salminen oli peruuttanut oikaisuvaatimuksensa. Koska hallitus oli oma-aloitteisesti ja ilman Salmisen suostumusta päättänyt Salmisen kuulemisesta, ei ollut tarpeen hankkia Salmisen suostumusta myöskään siihen, ettei kuulemista järjestetä.

Janhuan tontin lunastus

Kaupunginvaltuusto on 10.12.2007 § 115 vahvistanut Janhuanniemen kortteleiden luovutusehdot. Luovutusehtojen mukaan kortteleiden varaamisen ja suunnitelmien jälkeen asuinrakentamiseen varatut korttelit myydään.

Luovutusehdoissa todetaan, että kortteleiden luovutus tapahtuu kolmessa vaiheessa:

- Korttelin varaaminen - varauspäätös
- Suunnitteluvaihe – päätös korttelin suunnittelun hyväksymisestä
- Lopullinen päätös ja korttelin luovuttaminen

Tekninen lautakunta päättää kortteleiden varaamisesta suunnittelua varten. Päätös varaamisesta ilmoitetaan varaajalle kirjallisesti. Kaupunginarkkitehti tekee lopullisen päätöksen vaiheessa 3.

Korttelin voi varata yritys, joka vastaa koko korttelin suunnittelusta. Yritys voi sopia tulevien asukkaiden kanssa rakentamistavan. Kokonaisvastuu korttelin suunnittelusta ja toteutuksesta on korttelin varanneella yrityksellä.

Korttelit on rakennettava kahden (2) vuoden kuluttua varauksesta.

Korttelin varaus tulee tehdä kirjallisesti. Matkailupalveluja varten varatun korttelin varaajan tulee esittää matkailullinen ideasuunnitelma alueen käytöstä.

Myönteisen varauspäätöksen jälkeen varaaja sitoutuu jatkamaan vaiheisiin 2 ja 3. Sitoumuksen rikkominen johtaa uhkasakkoon, joka on 10 % tontin tai korttelin luettelossa mainitusta hinnasta.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt mahdollistaa myös kortteleiden vuokraamisen kokouksessaan 19.08.2018. Tällöin luovutusehtoja on muutettu siten, että korttelit on mahdollista myös vuokrata. Vuotuinen vuokra on 5 % korttelin indeksikorjatusta luovutushinnasta ja vuokra-aika 30 v.

Missään kohtaa luovutusehdoissa ei lue, että korttelia on rakennettava ennen mahdollista lunastusta. Luovutusehdoissa lukee, että kortteli on rakennettava 2 vuoden kuluessa varauksesta. Lisäksi ehdoissa lukee, että siihen voidaan myöntää jatkoaikaa.

Janhualta on lunastettu kaksi muuta korttelia, joissa molemmissa on rakentamattomia alueita. Kyseinen Venturasportin omistama kortteli ei poikkea muista. Venturasportin korttelissa on rakennettu neljä paritaloa valmiiksi ja kahden rakennuksen osalta on rakennettu sokkelit. Kahdessa muussa korttelissa puuttuu puolet rakennuksista.

Kalannin yläkoulun rehtorin virkavaali

Esittelijän velvollisuutena on selvittää kaikki säädökset ja määräykset sekä hankkia muu asiaan vaikuttava aineisto ja tarpeelliset selvitykset, jotka vaikuttavat asiaan ja tehdä niiden perusteella perusteltu päätösesitys päätöksentekoon. Esittelijä vastaa tekemästään esityksestä eli ratkaisuehdotuksesta virkavastuunsa perusteella. Esittelijä vastaa siitä, että asiassa on noudatettu yleisiä hallinnon periaatteita ja lakia. Tässä kyseisessä asiassa esittelijät ovat tehneet päätösesityksensä edellä mainitun selvitystyön perusteella ja perustuen asiaan sovellettavien säännösten tulkintaan. Opetustoimenjohtajan ja kaupunginjohtajan tarkemmat päätösehdotukset perusteluineen ovat luettavissa kaupunginhallituksen pöytäkirjasta 29.08.2022 § 314.

Opetus- ja kasvatustalokunta on vastannut Sari Sahlgrenin oikaisuvaatimukseen 11.08.2021 / § 92 ja esittänyt samalla Johanna Kivistön valinnan perustelut sekä seikat, joiden nojalla Johanna Kivistön ja Sari Sahlgrenin ansioita on vertailtu. Opetus- ja kasvatustalokunnan esittelijä esitti 20.10.2021, että lautakunnalla ei ole lisättävää 11.08.2021 annettuun vastaukseen ja valinnan perusteluihin. Esittelijät eivät ole missään vaiheessa esittäneet Johanna Kivistön valinnan kumoamista.

Sen sijaan esittelijöiden näkemys on alusta saakka ollut se, että viran määräaikaisuudelle ei ole perusteita. Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain mukaan pääsääntönä virkasuhteeseen otettaessa on toistaiseksi voimassa oleva virkasuhde. Pääsääntöisyyttä osoittaa se, että määräaikaiselle virkasuhteelle on säädetty lain 3 §:n 2 momentissa erityiset perusteet, joista jonkun on täyttyvä, jotta määräaikaisuus olisi sallittua. Esittelijä esitti, että virka julistettaisiin haettavaksi toistaiseksi voimassa olevana, koska esittelijän näkemyksen mukaan viran määräaikaiselle auki julistamiselle ei ollut viranhaltijalain mukaisia perusteluja. Esittelijä perusti näkemyksensä edellä mainittuun kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 3 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan viranhaltija voidaan ottaa määräajaksi vain viranhaltijan omasta pyynnöstä tai jos määräajaksi ottamisesta on erikseen säädetty taikka tehtävän luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkasuhteeseen kuuluvien tehtävien hoidon järjestäminen tai muu näihin rinnastettava

kunnan toimintaan liittyvä määräaikaista virkasuhdetta edellyttävä seikka sitä vaatii.

Esittelijät lausuivat Salhgrenin valituksen osalta, että valitus tulisi hyväksyä viran määräaikaisuuden perusteella. Sen sijaan Kivistön valintaa ei ole kyseenalaistettu missään vaiheessa. Esittelijät ovat olleet johdonmukaisia näkemyksessään koko prosessin ajan.

2. Teollisuusjätevesisopimukset

Uudessakaupungissa allekirjoitettuja sopimuksia on 9 kpl ja neuvottelut ovat käynnissä kolmen yrityksen kanssa. Näistä todennäköisesti saadaan kymmenes allekirjoitettu sopimus lokakuun 2023 aikana. Laitilassa on kolme allekirjoitettua sopimusta ja Kustavissa kaksi allekirjoitettua sopimusta.

Allekirjoitettujen sopimusten joukosta puuttuvat edelleen Laitilan suuret kuormittajat. Asiaa edistetään tällä hetkellä siten, että Vakka-Suomen Veden ja kuntien väliset jätevesisopimukset on tarkoitus uudistaa vuoden 2024 aikana ja jatkossa jäteveden hinta perustuisi myös jäteveden laatuun. Sopimusneuvotteluista on jo alustavasti sovittu kuntien kanssa.

3. Kräkin talon väestönsuojatilat

Kaupungissa on kaksi yleistä väestönsuojaa: säteilysuoja Saarniston koululla sekä väestönsuoja torinlaidalla, ns. Kräkin talon kellarissa Niissä on yhteensä 1 300 paikkaa

Kaupungilla on yleisten väestönsuojien lisäksi myös kiinteistökohtaisia väestönsuojia, joiden rakentamista säätelee pelastuslaki ja valvoo pelastuslaitos sekä rakennusviranomaiset. Kaupungilla ei ole enää velvoitetta rakentaa uusia, yleisiä väestönsuojia.

Väestönsuojatilat ovat edelleen kaupungin omistuksessa. Tällä hetkellä tilassa toimii kirpputori.

4. Viestinnän yleiset ohjeet

Kaupungin operatiivisen viestinnän tueksi on perustettu viestintätiimi keväällä 2021. Tiimissä on edustus kaikista palvelukeskuksista, ja se kokoontuu kuukausittain ja tarvittaessa useammin käsittelemään ajankohtaisia viestintäasioita ja kehittämään kaupungin viestinnän käytäntöjä. Tiimin vetäjänä toimii media- ja asiakaspalvelusihteeri.

Kaupungin viestintäresursseja on vahvistettu joulukuussa 2022 järjestelemällä tehtäviä uudelleen siten, että Passarin toinenkin asiakaspalvelija osallistuu viestintätyöhön. Viestinnän

tukipalveluissa työskentelee nyt laskennallisesti 1,3 henkilöä (media- ja asiakaspalvelusihteeri 80 %, viestintä- ja palvelusihteeri 50 %). Tukipalvelujen tehtävänä on mm. huolehtia kaupungin viestintäkanavista, koordinoida viestintää sekä tukea ja kannustaa koko henkilöstöä viestintätyössä.

Viestintäohjeiden puuttumisesta huolimatta kaupungin viestintää on kehitetty viime vuosina aktiivisesti. Viestinnässä on huomioitu kuntaliiton viestintäohjeet sekä lainsäädännön (mm. digipalvelulaki) vaatimukset. Vuonna 2020 otettiin käyttöön uusi vuorovaikutteisempi intranet, 2021 rakennettiin kaupungin projektitietokanta ja 2023 julkaistiin uudet verkkosivut. Kuluvana vuonna kehitetään vielä mm. kaupungin sähköistä asiointia otetaan käyttöön alusta videoiden (mm. valtuuston kokoustallenteet) saavutettavuuden ja tietosuojan parantamiseksi. Lisäksi on tehostettu viestintää sosiaalisessa mediassa, panostettu rekrytointimarkkinointiin, aloitettu tekoälyavusteinen viestintä ja kehitetty sisäisen ja ulkoisen viestinnän käytänteitä.

Talusojohtaja on pyytänyt media- ja asiakaspalvelusihteeriä sekä viestintä- ja palvelusihteeriä valmistelemaan syksyn 2023 aikana viestinnän ohjeet yhdessä kaupungin viestintätiimin kanssa. Luonnos toimitetaan tämän jälkeen johtoryhmälle kommentoitavaksi, ja se viedään kaupunginhallituksen käsiteltäväksi vuoden 2023 loppuun mennessä.

5. Hallintosäännön tarkistaminen

Hallintosäännön tarkistaminen toteutettiin niiden päätösten mukaisesti, jotka toimivaltaisissa toimielimissä kulloinkin tehtiin. Toimivaltainen toimielin voi mahdollisuuksien mukaan poiketa aiemmasta päätöksestään, kun se käsittelee asiaa uudestaan. Valtuusto oli toimivaltainen 12.12.2022 § 105 päättämään myös siitä, että hallintosäännön tarkistamista jatketaan vuonna 2023. Valtuusto teki päätöksen uudesta hallintosäännöstä 12.6.2023 § 56. Uusi hallintosääntö tuli voimaan 1.8.2023.

Tuloksellinen strateginen työ on pitkäjänteistä toimintaa, jossa linjaukset ja osin painopisteet voivat tarkentua ja muuttua, mutta perussuunta ei ole sidottu valtuustokausiin.

Alkuperäinen aikataulu osoittautui liian tiukaksi senkin takia, että hyvinvointialueen perustamisen ja soten siirtymisen vaikutukset alkoivat kokonaisuutena hahmottua vasta vuoden 2022 aikana hyvinvointialueen valmistelun aikana. Samalla todettiin, että tarvitaan laajaa keskustelua yhteisistä tavoitteista ja suunnasta. Tässä on ollut Kuntaliiton vetämä Uuden sukupolven verkostoprojekti, johon kaupunki ensimmäisen kerran osallistuu.

USO on kuntien, Kuntaliitto-konsernin ja sidosryhmien yhteistä kehittämistoimintaa, joka toteutetaan verkostoprojektina eri osioineen.

USO 2023–2024-kauden kärkiteema on uudistuvien kuntien johtaminen, jossa keskiössä on kuntien johtamisen tukeminen ja tuki kunnille erilaisten muutosten – kuten hyvinvointialueuudistuksen ja TE 2024 palvelu-uudistuksen keskellä.

USO-verkoston teemat toimikaudella ovat:

- Uudistuvat kuntaorganisaatiot ja poikkihallinnollinen johtaminen
- Uuden kestävänn kunnan kokonaisvaltainen ja poikkihallinnollinen johtaminen
- Toimivat ja mahdollistavat organisaatio- ja konsernirakenteet sekä toimintatavat
- Uuden kunnan hyvinvoinnin ja elinvoiman johtaminen ja organisointi
- Uudistuvat kuntaorganisaatiot ja poikkihallinnollinen johtaminen
- Yhdyspintojen johtaminen ja yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa
- Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön strateginen johtaminen ja toimintamallit
- Työllisyys- ja elinvoimaekosysteemien johtaminen
- Verkostot ja kumppanuudet kuntakehittämisen voimavarana
- Strateginen ja kestävä johtaminen
- Uudistusten seuranta, vaikutusten arviointi sekä sparraus ja muutosjohtamisen tukeminen
- Strategian suunnitelmallinen toimeenpano sekä strategian johtamisen työkalut ja käytänteet
- Päätöksentekokyky, päätöksenteon pitkäjänteisyys sekä rakentava yhteistyö

- 4 yhteistä kuntien kehittäjien ja yhdyshenkilöiden työseminaaria

USO:n asiantuntijoita ja osallistavia työpajoja sekä välitöitä on käytetty apuna ja tukena kaupungin organisaation ja johtamisjärjestelmän sekä hallintosäännön uudistamistarpeen analyysissä ja ehdotusten kokoamisessa sekä linjaamisessa. Työskentelyyn ovat osallistuneet kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, lautakuntien puheenjohtajat, valtuustoryhmät ja johtoryhmä.

Helmi-toukokuussa 2023 järjestettiin yhteensä kolme työseminaaria:

Työpaja 1: Organisaatio ja johtamisjärjestelmä

Työpaja 2: Johtaminen ja tätä tukevat toimintatavat.

Työpaja 3: Kehittämisen koonti sekä tarkennukset ja mahdolliset muutokset hallintosääntöön

Kaupunginvaltuuston päätös siirtää hallintosäännön valmistumisen määräaika mahdollisesti monipuolisen luottamushenkilöt osallistavan organisaation ja hallintosäännön valmistelun. Organisaatio on aina määriteltävä ennen hallintosääntöä, koska hallintosäännöllä annetaan toimivaltuudet organisaatiolle.

6. Pääkirjaston ym. rakennuskohteiden viivästymiset

Pääkirjasto

Kirjastossa oli koettu sisäilmaongelmia yli kymmenen vuoden ajan. Erilaisia pienempiä selvitys ja korjaustoimenpiteitä tehtiin useita. Ongelmia ei kuitenkaan saatu poistettua. Korjauskohde on haasteellinen ja matkan varrella on tullut useita yllätyksiä. Rakenteita on purettu. Siten on voitu tutkia ja sitä kautta laatia korjaussuunnitelmia ongelmien poistamiseksi. Urakka kilpailutetaan lokakuussa ja tekninen lautakunta käsittelee urakoitsijan valintaa marraskuun kokouksessa 2023. Urakan hintaan vaikuttaa alentavasti se, että sisätilojen purkutyöt ja hirsikorjaukset on tehty.

Kalannin koulukiinteistöt

Kalannin alakoulun sisäilmaongelmia tutkittiin useaan kertaan ja tutkimusten perusteella rakennuksia korjattiin suunnittelijoiden ja sisäilmakonsulttien ohjeiden mukaisesti. Sisäilmatilanne saatiinkin mittausten mukaan pääosin kuntoon, osin jopa hyvälle tasolle,

mutta henkilökunnan ilmoitusten mukaan oireilu jatkui edelleen korjauksista ja mittauksista huolimatta.

Lopulta päädyttiin teknisen johtajan ja kaupunginarkkitehdin esityksestä väistötilojen hankintaan. Väistötilojen hankinta kestää lyhimmilläänkin 7–8 kuukautta, koska jo pelkkä kilpailutus ja hankintapäätöksen lainvoimaiseksi tuleminen vie vähintään kaksi kuukautta. Alakoulun oppilaat muuttivat väistötiloihin syksyllä

Kalannin yläkoulun saneeraamisesta tai mahdollisesti uudisrakennuksen rakentamisesta yläkoulun saneeraamisen sijaan ei ole tehty päätöstä. Yläkoulun sisäilman laadusta saadaan tuloksia kokemusten kautta vuoden 2024 kesään mennessä. Tämän jälkeen voidaan tehdä päätös ehdotuksia Kalannin alakoulun tiloista.

A-Sairaala

A-sairaalan osalta korjataan vielä vesikattoa ja rakennetaan osaan tiloista jäähditys vuoden 2023 ja 2024 aikana, kustannusarvio n. 700 000 €.

Pysäköintialueen valaistuksen rakentaminen on siirtynyt hankkeen kilpailutuksen yhteydessä tulleen valituksen takia. Uusi kilpailutus on tarkoitus tehdä syksyllä 2023. Keittiösiiven purkamiselle ei ole vielä määritelty ajankohtaa.

Terveyskeskuksen purkaminen on esitetty tehtäväksi vasta vuonna 2025, jolloin kaupungissa puretaan muitakin mittavia kohteita (uimahalli ja Pohitullin koulu). Ajatuksena on, että purkamisten ajoittaminen yhteen ajankohtaan voisi tuoda synergiaetuja ja kohtuullistaa mm. terveyskeskuksen purkukustannuksia.

Merituulikoti

Viivästyminen ja lisäkustannukset ovat pääosin johtuneet toisen kerroksen yläpohjan ja välipohjan laajan remontin yhteydessä paljastuneen vaurion ja tästä johtuvien lisätöiden takia. Luovutusvaiheessa kiinteistöön rakennettu sprinklerijärjestelmä ei mennyt lopputarkastuksista läpi, koska vaikka työ oli tehty suunnitelmien mukaisesti, kaupungin puitesopimussuunnittelija ei ollut huomionnut kaikkia standardeja.

Kaupungilla ei ole toistaiseksi tietoa, mitkä kohteet Varsinais-Suomen hyvinvointialue arvioi vuokraavansa ensimmäisen 3 + 1-vuotisen vuokrauden päättyttyä. Tekninen toimi lähettää ensi vuonna 2024 alustavan tietopyynnön Varsinais-Suomen

hyvinvointialueelle sen tarvitsemistaan vuokrakiinteistöistä Uudenkaupungin alueella vuoden 2026 jälkeen.

Rakennus on suojeltu asemakaavalla, joten korjaaminen on sitä kautta myös perusteltua.

Tekninen infra

Kalannin kohdalla ollaan Pankkitie-Pruukintie ottamassa kaduksi. Tähän hankkeeseen on määräraha 750 000 euroa tälle vuodelle. Katusuunnitelma on tulossa nähtäville. Urakan kilpailutus on määrä tehdä kuluvana vuonna ja se parantaa huomattavasti Kalannin keskustan liikennejärjestelyjä ja viihtyisyyttä.

Vuonna 2023 Uudessakaupungissa kokeiltiin ensimmäistä kertaa osallistavaa budjetointia. Sen kohteena olivat entisten kuntien alueet (Pyhämaa, Lokalahti, Kalanti ja maalaiskunta).

Asfaltoimisen osalta päällystettävien alueiden pienempään määrään vaikuttaa voimakkaasti kohonnut bitumin hinta. Lisäksi kaupunki joutui kilpailuttamaan asfaltointiurakat kesken sopimuskauden, kun toimittaja ostettiin pois markkinoilta ja uusi omistaja ei suostunut jatkamaan vanhoilla, kaupungille edullisilla sopimushinnoilla.

7. Kaupunginjohtajan johtajasopimus

Kaupunginjohtajan tehtävistä on sovittu johtajasopimuksessa, eikä niitä ole sidottu kaupunkiorganisaation kokoon. Nykyiset kuntalain asiaa koskevat säännökset tai kaupungin toimintaympäristön muutokset eivät luo perustetta johtajasopimuksen muuttamiseen.

8. Eettisten ohjeiden laatiminen

Eettisten ohjeiden valmistelu on aloitettu hallintopalveluissa. Luonnos toimitetaan johtoryhmän kommentoitavaksi ja kaupunginhallituksen käsiteltäväksi lokakuun 2023 aikana.

9. Kaupungin henkilöstö

Kaupungin strategiseksi tavoitteeksi on asetettu työhyvinvoinnin ylläpitäminen. Työhyvinvointityön osalta voidaan todeta, että henkilöstön työhyvinvointia ei ole pelkästään ylläpidetty, vaan aktiivisesti kehitetty.

Uuden työterveyshuoltoyhteistyön käynnistymisen myötä aktiivisen tuen toimintamalli on päivitetty ja työsuojelun sekä

työterveyshuollon prosesseja ja toimintatapoja on uudistettu. Lisäksi on otettu käyttöön työkykyjohtamisen työvälineet (Mehiläisen kompassit). Työkykyjohtamisessa keskeistä on työkykyriskien havaitseminen ja niihin puuttuminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Mitä aikaisemmin havaittu työkykyriski nostetaan yhteiseen keskusteluun ja pohditaan tarvittavia toimenpiteitä, sitä positiivisempi vaikutus sillä on työssä jaksamiseen ja työkyvyttömyyden ehkäisyyn. Työkykyjohtamisen työvälineiden avulla edistetään työkyvyttömyysriskien havaitsemista ja poissaolojen seurantaa sekä tuetaan esihenkilöitä aktiivisen tuen mallin mukaisessa esihenkilötyössä. Lisäksi organisaatiossa on otettu käyttöön Smartumin liikunta- ja kulttuurietuus työhyvinvoinnin edistämiseksi ja työn vetovoiman lisäämiseksi. Etuus on saanut erinomaisen vastaanoton henkilökunnan keskuudessa.

10. Uudenkaupungin verrokkikaupunkien määrittäminen

Eri tarkoitusta varten tehdyissä vertailuissa on käytetty eri kaupunkeja, koska on vaikea löytää sellaisia kaupunkeja, jotka vastaavat sekä elinkeinorakenteeltaan, sijainniltaan, palvelurakenteeltaan että kooltaan Uuttakaupunkia. Sosiaali- ja terveys- ja pelastuspalveluiden siirtyminen hyvinvointialueille voi yhdenmukaistaa kuntien palvelurakennetta, mutta se ei poista sijainnin ja elinkeinorakenteen erilaisuutta. FCG:n toiminta- ja talousanalyysissä verrokkikaupunkeina olivat Huittinen, Äänekoski, Akaa, Orimattila, Rauma. Näistä Rauma oli muita merkittävästi isompi mutta elinkeinorakenteeltaan samankaltainen. Liitteenä oleva taulukko 10 000–20 000 kunnista osoittaa, miten erilaisia tämän kokoiset kunnat ovat.

Uudenkaupungin elinkeinotoiminnan kehittymisen tarkastelussa vertailukohteina käytetään viittä seutukaupunkia, joiden paikallistason yritystoimintaympäristön voidaan katsoa parhaiten vastaavan Uudenkaupungin aluetta. Vertailukaupungit ovat Huittinen, Jämsä, Kauhajoki, Loimaa ja Raahe. Yritystoimintaympäristön vastaavuudesta huolimatta elinkeinorakenteessa voi kuitenkin olla selkeitä eroja. Toisaalta kaupunkien elinkeinorakenteeseen vaikuttavat niin monet yksittäiset tekijät, että kovin hyvää vastaavuutta tältä osin ei etenkään seutukaupunkien kesken ole mahdollista löytää.